

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 34/2025-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duřu (sudca spravodajca) a Rastislava Kařššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Jozef Holič s. r. o., Poľovnícka 4, Bernolákovo, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Tdo/70/2024 z 13. novembra 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 3. januára 2025 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a odložiť vykonateľnosť rozhodnutia o neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol v septembri 2022 uznaný vinným z prečinu ublíženia zdravia, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody na jeden rok s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu jedného roka, ktorá uplynula 3. novembra 2023. Prokurátor 2. februára 2024 nesúhlasil s rozhodnutím o osvedčení sa sťažovateľa v skúšobnej dobe, keďže počas jej plynutia sa dopustil šiestich dopravných priestupkov. Na verejnom zasadnutí 21. marca 2024, na ktoré sa sťažovateľ napriek upovedomeniu a poučeniu o možnosti konať v jeho neprítomnosti nedostavil, Okresný súd Žilina rozhodol, že v skúšobnej dobe sa neosvedčil a trest odňatia slobody na jeden rok vykoná, keďže v skúšobnej dobe spáchal šesť dopravných priestupkov, a teda nevedol riadny život.

3. Proti rozhodnutiu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, v ktorej namietol, že prokurátor neriešil charakter a závažnosť priestupkov, a preto nie je zrejmé, či chcel nariadiť výkon trestu alebo na neho len výchovne pôsobiť. Okresnému súdu vytkol, že prehliadol § 50 ods. 4 Trestného zákona a vecne nerozobral jeho dopravné priestupky. Uviedol, že svojmu obhajcovi telefonoval, že pre prípravu športového podujatia sa na verejné zasadnutie nedostaví. Poukázal na to, že všetky dopravné priestupky boli zistené mestskou políciou a týkali sa zastavenia motorového vozidla na nepovolených miestach. Bol toho názoru, že dopravné priestupky nemôžu byť dôvodom premeny trestu.

4. Krajský súd v Žiline sťažnosť sťažovateľa uznesením zamietol. Uznan, že priestupky nie sú závažné, no porušovanie dopravných predpisov nebolo náhodné a ojedinelé, keďže od roku 2004 sťažovateľ spáchal takmer šesťdesiat priestupkov pri vedení motorového vozidla. Krajský súd zdôraznil, že hoci 7. marca 2023 bolo rozhodnuté o podmiennečnom upustení od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlo a sťažovateľovi bola určená skúšobná doba 24 mesiacov, už počas tejto skúšobnej doby sa dopustil troch dopravných priestupkov. Spáchanie šiestich dopravných priestupkov v skúšobnej dobe od novembra 2022 do novembra 2023 považoval za pokračovanie nezodpovedného správania sťažovateľa. Podľa krajského súdu preto nebolo na mieste poukazovať na menšiu závažnosť týchto priestupkov, keďže zo správania sťažovateľa je zrejmé, že celkom ignoruje dopravné predpisy. Pokiaľ ide o vykonanie verejného zasadnutia v jeho neprítomnosti, krajský súd poznamenal, že ide o postup zodpovedajúci zákonu.

5. Na základe podnetu manželky sťažovateľa podal minister spravodlivosti Slovenskej republiky proti uzneseniu krajského súdu dovolanie podľa § 371 ods. 2 Trestného poriadku, tvrdiac, že postupom sťažnostného súdu bol porušený zákon v neprospech sťažovateľa. Najvyšší súd dovolanie odmietol podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku sťažnosťou namietaným uznesením.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ zdôrazňuje, že zaplatením pokút za priestupky (zákaz stáť na mieste, kde je parkovné za úhradu, alebo na zákaze stáť) došlo k anulovaniu trestnosti. Napokon zaparkovanie na zakázanom mieste inou osobou ako sťažovateľom, ktorému bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlo, nemôže byť porušením podmienok podmiennečného odsúdenia. Inak by musel byť stíhaný za marenie súdneho rozhodnutia, čo sa nestalo. Skutočný stav veci nebol zistený a sťažovateľ ani nemal možnosť sa k „priestupkom“ vyjadriť, nebola splnená podmienka vykonať verejné zasadnutie, čo je v rozpore s čl. 48 ods. 2 ústavy.

7. Namietané uznesenie najvyššieho súdu obchádza uplatnenie právomoci podľa čl. 46 ods. 2 ústavy. Samotné odmietnutie dovolania porušuje zásadu, že každé podanie sa hodnotí podľa jeho obsahu. Tvrdenie súdov, že sťažovateľ sa v skúšobnej dobe neosvedčil, je ničím nepodložené. Uloženie pokuty za nesprávne parkovanie nemá ani žiadnu súvislosť s vedením motorového vozidla, samotné stáť vozidla nijako neohrozuje účastníkov cestnej premávky.

8. Spáchanie šiestich priestupkov na úseku dopravy je podľa sťažovateľa úplne bez významu v porovnaní s jeho nástupom na výkon trestu odňatia slobody vo veku 66 rokov. Sťažovateľ žiada ústavný súd, aby zabránil nespravodlivému postupu všeobecných súdov v jeho veci.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) uznesením najvyššieho súdu, ktorým bolo dovolanie ministra spravodlivosti podané v prospech sťažovateľa odmietnuté.

10. Z rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že ústavná sťažnosť v rozsahu proti uzneseniu okresného súdu o neosvedčení sa sťažovateľa v skúšobnej dobe a nariadení výkonu trestu odňatia slobody bola odmietnutá pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a v rozsahu proti uzneseniu krajského súdu, ktorým bola sťažnosť sťažovateľa zamietnutá, bola ústavná sťažnosť posúdená ako zjavne neopodstatnená podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde (uznesenie sp. zn. III. ÚS 425/2024 z 20. augusta 2024). Ústavný súd teda meritórne preskúmal rozhodnutie krajského súdu, konštatujúc, že záver všeobecných súdov, že sa sťažovateľ v skúšobnej dobe neosvedčil, pretože neviedol riadny život z dôvodu, že počas skúšobnej doby sa dopustil šiestich priestupkov, nemožno považovať za zjavne mylný, a preto rozporný s jeho základným právom na súdnu ochranu.

11. Ústavný súd zdôrazňuje, že uplatnenie jeho právomoci je viazané nielen na splnenie formálnych náležitostí ústavnej sťažnosti, ale aj jej náležitostí obsahových (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 39 ods. 3 a 4, § 43 zákona o ústavnom súde), ktoré musí spĺňať každý návrh na začatie konania, o to viac ústavná sťažnosť (§ 123 zákona o ústavnom súde). Odôvodnenie ústavnej sťažnosti je podstatnou (osobitnou) náležitosťou ústavnej sťažnosti a od jeho kvality sa v zásade odvíja možnosť prieskumu ústavného súdu, a preto musia dôvody ústavnej sťažnosti korešpondovať s jednotlivými namietanými porušeniami základných práv alebo slobôd. Súčasne je potrebné uviesť, že účelom obligatórneho zastúpenia advokátom v konaní o ústavnej sťažnosti je zabezpečiť zrozumiteľné skutkové a právne vymedzenie namietaného porušenia ústavných práv sťažovateľa v podobe náležitej argumentácie.

12. Uznesenie krajského súdu uvedené v odseku 4 tohto odôvodnenia bolo už na základe ústavnej sťažnosti sťažovateľa preskúmané ústavným súdom s výsledkom uvedeným v odseku 10 tohto odôvodnenia. Je v dôsledku princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu neprípustné, aby to isté rozhodnutie po rozhodnutí o ústavnej sťažnosti (až následne) preskúmaval najvyšší súd, pričom ústavný súd pri svojom skoršom rozhodovaní evidentne nebol o podaní dovolania informovaný. Keďže však k takej situácii došlo, ústavný súd vo vzťahu k novému rozhodnutiu v dovolacom konaní konštatuje, že aj keď je sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom kvalifikovane právne zastúpený, jeho ústavná sťažnosť neobsahuje žiadnu ústavnoprávne relevantnú argumentáciu týkajúcu sa konkrétnych odpovedí dovolacieho súdu na v dovolaní uplatnené námietky vo vzťahu k sťažovateľom označených právam, ku ktorých porušeniu malo uznesením najvyššieho súdu dôjsť.

13. Argumentácia sťažovateľa v ústavnej sťažnosti je v zásade iba nesúhlasom sťažovateľa s rozhodnutiami súdov nižšej inštancie, ktoré rozhodli o neosvedčení sa sťažovateľa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia a ktorým sťažovateľ vyčíta nesprávnosť posúdenia spáchania priestupkov proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky v súvislosti s parkovaním ako dôvodu

pre záver o neosvedčení sa v skúšobnej dobe (sťažovateľ nevedol riadny život), čo vyvolalo nespravodlivý následok v podobe nástupu sťažovateľa na výkon trestu odňatia slobody. Rozhodnutia oboch skôr konajúcich súdov pritom už boli ústavným súdom preskúmané s negatívnym výsledkom pre sťažovateľa, čo by v prípade opätovného podania ústavnej sťažnosti proti týmto rozhodnutiam vyvolalo jej neprípustnosť podľa § 55 písm. a), § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde. Také odôvodnenie ústavnej sťažnosti nemožno považovať za námietky proti konkrétnym záverom uznesenia najvyššieho súdu, ktorým sa rozhodlo o dovolaní ministra vo vzťahu k jeho konkrétnym námietkam. Zrozumiteľná ústavnoprávna argumentácia spochybňujúca správnosť záverov uvedených v napadnutom uznesení najvyššieho súdu tak absentuje.

14. Ústavný súd v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nemá *ex offico* prieskumnú právomoc, t. j. nemá oprávnenie bez relevantnej námietky sťažovateľa *an bloc* preskúmať napádané rozhodnutie a iniciatívne vyhľadávať prípadné ústavne neudržateľné pochybenia. Inými slovami, tvrdenie sťažovateľa bez jeho konkretizácie v interakcii s napádaným rozhodnutím nepostačuje na meritórne konštatovanie o porušení sťažovateľom označených práv a slobôd (I. ÚS 245/2018). Z tohto dôvodu ústavná sťažnosť sťažovateľa nespĺňa všeobecnú zákonom predpísanú náležitosť odôvodnenia návrhu podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde a osobitnú náležitosť ústavnej sťažnosti ustanovenú v § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde.

15. Uvedené vedie ústavný súd k záveru o nutnosti odmietnuť ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom ustanovených náležitostí.

16. Pokiaľ ide o návrh sťažovateľa na odloženie vykonateľnosti rozhodnutia o premene podmieneného odsúdenia na trest odňatia slobody, ústavný súd konštatuje, že uvedené sa vzhľadom na záver ústavného súdu v predchádzajúcom bode odôvodnenia stalo bezpredmetným.

17. Nad rámec uvedeného ústavný súd dodáva, že v namietanom uznesení (s. 9 posledný odsek a s. 10 odôvodnenia) najvyšší súd dostatočne vecne objasnil dôvody, na základe ktorých dovolanie ministra spravodlivosti odmietol, a nie je potrebné ich dopĺňať jednak ako ústavne udržateľné a zároveň korešpondujúce so závermi ústavného súdu v jeho skoršom rozhodnutí označenom a komentovanom v odseku 10 tohto odôvodnenia. Na uvedený záver nemá vplyv ani skoršia časť namietaného uznesenia, v ktorej dovolací súd nesprávne prekvalifikoval dôvod dovolania podľa § 371 ods. 2 Trestného poriadku na dôvod podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku, keďže v dovolaní nie je polemizovaný skutkový stav, ale právne vyhodnotenie okolností vedenia riadneho života z hľadiska spáchaných priestupkov, ktorých spáchanie nebolo dovolateľom skutkovo spochybnené.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. januára 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu